

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 19.05.1983, sp. zn. 1 Tz 19/83, ECLI:CZ:NS:1983:1.TZ.19.1983.1

Číslo: 10/1984

Právní věta: Jestliže přichází v úvahu uložit ochranný dohled obviněnému, u něhož je předpoklad, že mu byl v minulosti již uložen ochranný dohled, který není zcela vykonán, je nutno vždy vyžádat spisy o předchozích odsouzeních pachatele, resp. spisy, v nichž bylo rozhodováno o ochranném dohledu podle § 4 odst. 4 zák. č. 44/1973 Sb. a z jejich obsahu zjistit, zda jsou podmínky pro uložení ochranného dohledu ve smyslu § 3 odst. 2 zák. č. 44/1973 Sb. a popřípadě v jaké výměře. Ukládá-li soud obviněnému povinnost pobývat v příkázaném místě nebo obvodě a nevzdalovat se z něho bez souhlasu orgánu vykonávajícího ochranný dohled (§ 2 odst. 2 písm. b/ zák. č. 44/1973 Sb.), musí sám ve svém rozhodnutí přesně vymežit toto místo nebo obvod a nemůže rozhodnutí této otázky přenechat orgánu, který bude vykonávat ochranný dohled. Přitom musí dbát, aby v místě nebo obvodě příkázaného pobytu měl obviněný reálnou možnost bydlet a pracovat a aby, pokud to není v rozporu se zájmem na jeho resocializaci, nebyly narušeny Publ. rodinné svazky.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 19.05.1983

Spisová značka: 1 Tz 19/83

Číslo rozhodnutí: 10

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Ochranný dohled

Předpisy: 44/1973 Sb. § 2 odst. 2 písm. b
§ 3 odst. 2
§ 4 odst. 4

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

K stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR, Nejvyšší soud ČSR zrušil pravomocný rozsudek okresního soudu v Příbrami ze dne 30. ledna 1981 sp. zn. 3 T 196/80 ve výroku o ochranném dohledu a uvedenému okresnímu soudu přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem okresního soudu v Příbrami ze dne 30. ledna 1981 sp. zn. 3 T 196/80 byl obviněný V. K. uznán vinným trestným činem příživnictví podle § 203 tr. zák. a odsouzen podle téhož zákonného ustanovení k nepodmíněnému trestu odnětí svobody na patnáct měsíců. Podle § 39a odst. 2 písm. b)

tr. zák. byl pro výkon uloženého trestu zařazen do druhé nápravně výchovné skupiny. Podle § 3 odst. 1 a 2, § 4 odst. 2 zák. č. 44/1973 Sb. byl obviněnému též uložen ochranný dohled na dobu osmnácti měsíců s povinnostmi stanovenými v § 2 odst. 1 cit. zákona; dále podle § 2 odst. 2 tohoto zákona byla obviněnému uložena povinnost zdržovat se po dobu výkonu ochranného dohledu v obvodu příkázaném orgány vykonávajícími ochranný dohled a nevzdalovat se odtud bez souhlasu těchto orgánů.

Podle skutkových zjištění tohoto rozsudku se obviněný dopustil odsouzené trestné činnosti tím, že v období od 6. června 1980 až do 23. září 1980, kdy byl zadržen a vzat do vazby, s výjimkou doby od 14. do 29. srpna 1980, byl bez pracovního poměru, nikde nepracoval, a neměl tedy prostředky pro svoji obživu, kterou si proto zajišťoval tím, že se nechával živit svými rodiči, kteří mu též poskytovali bezplatné ubytování a menší finanční částky.

Proti tomuto rozsudku podal obviněný odvolání, které bylo usnesením krajského soudu v Praze ze dne 2. března 1981 sp. zn. 5 To 98/81 podle § 253 odst. 1 tr. ř. zamítnuto jako opožděné, když současně podle § 61 odst. 1 tr. ř. byla zamítnuta žádost obviněného o navrácení lhůty k odvolání.

Proti rozsudku okresního soudu v Příbrami ze dne 30. ledna 1981 sp. zn. 3 T 196/80, který nabyl právní moci dne 19. února 1981, podal dne 22. dubna 1983 generální prokurátor ČSR ve prospěch obviněného V. K. stížnost pro porušení zákona. V ní uvedl, že ve výroku soudního rozhodnutí, kterým je ukládán ochranný dohled, je třeba přesně uvést místo nebo obvod, kde je obviněnému příkázán pobyt ve smyslu § 2 odst. 2 písm. b) zák. č. 44/1973 Sb. Orgány vykonávající ochranný dohled nejsou oprávněny stanovit obviněnému místo nebo obvod, kde by měl obviněný pobývat. Pokud okresní soud v Příbrami svým rozsudkem možnost takového rozhodnutí stanovit, je tento výrok nezákonný a jeho realizace by byla v rozporu s nařízením ministra vnitra ČSSR č. 33 ze dne 4. října 1973 upravujícím zásady jednotného výkonu ochranného dohledu prováděného orgány SNB. Navíc okresní soud v napadeném rozsudku výrok o uložení ochranného dohledu nedostatečně odůvodnil, takže napadený rozsudek je v tomto směru nepřezkoumatelný. Současně uvedl, že bylo vhodnější uložit obviněnému podle § 2 odst. 2 zák. č. 44/1973 Sb. jako další povinnost zapojit se do pracovního poměru a řádně pracovat.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. na podkladě podané stížnosti pro porušení zákona správnost všech výroků napadeného rozhodnutí, současně přezkoumal i řízení, jež napadenému rozsudku předcházelo, a shledal, že zákon porušen byl.

Postup okresního soudu při zjišťování skutečného stavu věci ve smyslu § 2 odst. 5 tr. ř. ve vztahu k výroku o ochranném dohledu neodpovídá zákonu. Okresní soud odůvodnil délku ochranného dohledu pouze tím, „že jeho výměra byla stanovena se zřetelem k délce ochranného dohledu uloženého předcházejícími rozsudky, které obviněný dosud nevykonal“. Jde o tvrzení nekonkrétní, a tedy nepřezkoumatelné, nepodložené výsledky provedeného dokazování. Okresní soud totiž v tomto směru žádné dokazování neprovedl.

Podle obsahu spisu trestního rejstříku obviněný byl v minulosti za úmyslné trestné činy a přečiny celkem sedmkrát odsouzen k nepodmíněným trestům odnětí svobody. V souvislosti s přípravou hlavního líčení předseda senátu správně požádal příslušné soudy o zaslání všech spisů ohledně dřívější trestné činnosti obviněného. Z protokolu o hlavním líčení však nevyplývá, že by důkaz obsahem těchto trestních spisů byl proveden. Přitom ani z dalšího obsahu trestního spisu okresního soudu v Příbrami není patrné, z jakých poznatků bylo čerpáno zjištění, že obviněnému je ukládán ochranný dohled opětovně, a to předtím, než byl vykonán ochranný dohled dříve uložený. Závěry v uvedeném směru lze učinit jen na podkladě znalosti obsahu všech spisů o dřívější trestné činnosti obviněného, přičemž musí být současně náležitě objasněno, zda případně nebyl obviněnému uložen ochranný dohled ve veřejném zasedání podle § 4 odst. 4 zák. č. 44/1973 Sb. V případě, že bude v

dalším řízení ověřeno, že obviněnému byly v minulosti ukládány ochranné dohledy, lze jedině z obsahu těchto příslušných spisů přesně zjistit, kdy započal výkon dříve uloženého ochranného dohledu. Současně bude z těchto spisů nutno ověřit, zda nebyl výkon ochranného dohledu přerušen podle § 7 zák. č. 44/1973 Sb.

Teprve po doplnění dokazování v naznačeném směru bude možno učinit spolehlivý závěr, že uložení dalšího ochranného dohledu nebrání zákonná překážka vyplývající z ustanovení § 3 odst. 2 zák. č. 44/1973 Sb. Podle tohoto ustanovení ukládá-li se ochranný dohled opětovně, a to předtím, než byl vykonán ochranný dohled dříve uložený, nesmí doba, na kterou je opětovně ukládán spolu s dosud nevykonaným zbytkem ochranného dohledu dříve uloženého, převyšovat dobu tří let.

Výrok o ochranném dohledu v přezkoumávaném rozsudku je nezákonný i z dalšího důvodu. V jeho rámci bylo obviněnému podle § 2 odst. 2 písm. b) zák. č. 44/1973 Sb. uloženo vedle povinností a omezení tvořících ve smyslu § 2 odst. 1 zák. č. 44/1973 Sb. obligatorní náplň ochranného dohledu, ještě další omezení, a to zdržovat se v obvodu přikázaném orgány vykonávajícími ochranný dohled a nevzdalovat se odtud bez souhlasu těchto orgánů. Okresní soud přehlédl, že při ukládání omezení podle cit. zákonného ustanovení je třeba vždy už ve výroku soudního rozhodnutí přesně uvést místo nebo obvod, kde je obviněnému přikázán pobyt. Přitom toto přikázání pobytu je třeba ukládat tak, aby obviněný měl v místě nebo v obvodě reálnou možnost bydlet a pracovat po celou dobu výkonu ochranného dohledu, aby se nenarušily jeho rodinné svazky, pokud to není v rozporu se zájmem na jeho resocializaci, a aby se mu neznemožňovalo přiměřené a vhodné pracovní uplatnění (srov. např. č. 40/1976 a č. 56/1975 sb. rozh. tr.). Musí proto být rozhodnutí o uložení omezení ve smyslu § 2 odst. 2 písm. b) zák. č. 44/1973 Sb. učiněno jen na podkladě náležitě zjištěného skutečného stavu věci i v tomto směru.